

Prezentare generala a operei Hanu-Ancutei scrisa de Mihail Sadoveanu - a sasea parte

Personajele incesi incremenesc in gesturi suspendate peste timp. Peste scurgerea ireversibila a timpului se suprapune existenta infinita a hanului, expresie a vechimii si a continuitatii. De aici substanta melancolica a naratiunii, izvorul perpetuu al lirismului sa-dovenian: "Pe vremea aceea, tot in acesta loc ne aflam, in preajma focurilor si a caralor cu must, cu alti oameni care acum-a-s oale si ulcele; si-n jurul nostru umbla Ancuta cealalta, mama acesteia, care si ea s-a dus intr-o lume mai putin vesela. In vremea aceea stam eu necajit foarte, intr-o zi, in usa hanului, cu oala in mana stanga si cu fraul iepei in dreapta... Si Ancuta cealalta sedea ca si asta, tot in locul acela, rezemata de usorul usii si asculta ce spuneam eu..."

In enclava simbolica a hanului, devenirea este suspendata, in locul ei se instaureaza "vremea petrecerilor si a povestilor", care intretine vraja, izolarea si pacea.

Iluzia statorniciei si a duratei nedefinite atenuaza oarecum sentimentul vremelniceii, dozand subtil melancolia in tonalitati discrete. Deschis ziua spre drumurile si destinele calatorilor, noaptea hanul se transforma in spatiu inchis - univers al povestilor, adapostind sarbatoarea fanteziei eroice.

Ambivalenta spatiului narativ (spatiu deschis si inchis deopotriva, cu atribute ale realului, dar si mitic) corespunde relativizarii timpului in structura naratiunii: portile stateau deschise ca la Domnie. Si prin ele, in zile line de toamna, puteai vedea valea Moldovei cat batea ochiul si paclele muntilor de paduri de brad pana la Ceahlau si Halauca. Iar dupa ce se cufunda soarele inspre taramul celalalt si toate ale departarii se stergeau si lunecau in tanice neguri, - focurile luminau zidurile de piatra, gurile negre ale usilor si ferestrele zabrelite. Contenea cate un rastimp viersul lautarilor si porneau povestile..." Hanul este chiar spatiul privilegiat al fictiunii, in care ia nastere si traieste naratiunea, iar viata si literatura se confunda.